

HIR Skåne

Odling av baljväxter i praktiken

9 februari 2015

Per Modig
HIR Skåne AB

HIR Skåne

Svenskodlade Kidneybönor

GoGreens svenska bönor får växa i lugn och ro. Våra odlare vet hur klassiska grödor bäst tas hand om, ofta har de såtts på samma mark sedan generationer, men också hur nya sorter verkligen kommer till sin rätt. Vare sig de är en del av vår matkultur eller något nytt spännande - blott Sverige svenska bönor har.

400 g

 Nyckelhålsmärkt Fiberrik Proteinrik

Produktinfo

Tillagning

Innehåll

Näringsvärde

Odlade på Öland för
GoGreen

 Gilla 29

 Tweeta 0

Land Lantbruk & Skogslan

Startsida **Lantbruk** Skog Radisar Noteringar Opinion Podcast Webb-TV Om oss

Webbfrågan

Det pågår en debatt om ekologisk vs konventionell odling. Tror du att svenskt lantbruk gynnas av debatten?

- ☐ JA. Det är alltid bra att diskutera sådana saker öppet.
- ☐ NJA. Jag tror att det vore bättre om forskarna diskuterade det enskilt.
- ☐ NEJ. Det här splittrar snarare svenska lantbruket, vi behöver vara enade.

Rösta

Malins krönika

Mjölkråket är två djupa skyttegravar
Läs fler krönikor här

Grisföretag

Svarta bönor, kidney och i mitten en liggande vit soldatböna. Titta noga och du ser den svartklädda soldaten med vit ryggsäck som gett bönan sitt namn. Foto: Anders Ingvarsson

1 2 3 4 5

Böntrend kan öka intresset för baljodling

Publicerad 2014-09-03 06:30

Gilla 40 Tweeta 7

Hälso- och vegantrenden ger lantbruket nya möjligheter när intresset växer för exotiska baljväxter. På ett fält utanför Kristianstad växer sorter som kidney, borlotti och svarta linser, men också gamla svenska bönor och ärtor.

Per Modig har odlat bönor och linser sedan 2009 på sin gård. Engräslätt. Lär odlar han

tt "bönor kan ge klirr"

Webben Bilder Videor Nyheter Kartor Fler ▼ Sökverktyg

Ungefär 53 800 resultat (0,58 sekunder)

Bönor kan ge klirr i bondens kassa - Sverige - Göteborgs ...

www.gp.se > Nyheter > Sverige ▼

4 sep 2014 - Bönor kan ge klirr i bondens kassa Bönor och linser blir allt vanligare. ... TT. Publicerad 4 september 2014 Uppdaterad 4 september 2014.

Bönor kan ge klirr i bondens kassa - Inrikes ...

www.laholmstidning.se/article/.../boulminor-kan-ge-klirr-i-bondens-kas... ▼

Bönor kan ge klirr i bondens kassa. Skriv ut. Av TT 4 SEPTEMBER 05.44 2014-09-04 05:44:00. STOCKHOLM. Bönor och linser av olika sorter blir allt vanligare ...

Bönor kan ge klirr i bondens kassa - Norrbottens-Kuriren

www.kuriren.nu/nyheter/bonor-kan-ge-klirr-i-bondens-kassa-7815824.aspx

Bönor kan ge klirr i bondens kassa. 16:08 | 14-09-04 Kommentera. Skriv ut ... -Det blir kanske 30-50 procent dyrare, men de är fortfarande billigare än kött. TT ...

Bönor kan ge klirr i bondens kassa - Norrbottens-Kuriren

www.kuriren.nu/nyheter/bonor-kan-ge-klirr-i-bondens-kassa-7814344.aspx

Bönor kan ge klirr i bondens kassa. 05:30 | 14-09-04 Kommentera. Skriv ut ... -Det blir kanske 30-50 procent dyrare, men de är fortfarande billigare än kött. TT ...

Bönor kan ge klirr i bondens kassa - Borås Tidning

[www.bt.se/nyheter/tt.../bonor-kan-ge-klirr-i-bondens-kassa\(4432816\).g...](http://www.bt.se/nyheter/tt.../bonor-kan-ge-klirr-i-bondens-kassa(4432816).g...) ▼

Bönor kan ge klirr i bondens kassa. TT inrikes i dag 05:30 | Uppdaterad i dag 05:31. Bönor och linser av olika sorter blir allt vanligare på svenska tallrikar.

Bönor kan ge klirr i bondens kassa - hd.se

hd.se/inrikes/2014/09/04/bonor-kan-ge-klirr-i-bondens-kassa/ ▼

05:32 Uppdaterad 4 september 2014 kl. 16:13. TT LEIF R JANSSON / TT. Bönor och linser av olika sorter blir allt vanligare på svenska tallrikar. Det öppnar nya ...

Bönor kan ge klirr i bondens kassa - Smålandsposten

[www.smp.se/.../tt.../bonor-kan-ge-klirr-i-bondens-kassa\(4433908\).gm](http://www.smp.se/.../tt.../bonor-kan-ge-klirr-i-bondens-kassa(4433908).gm) ▼

Bönor kan ge klirr i bondens kassa. TT inrikes 2014-09-04 | Uppdaterad 2014-09-04. Bönor och linser av olika sorter blir allt vanligare på svenska tallrikar.

Bönor kan ge klirr i bondens kassa - Piteå-Tidningen - Piteå ...

www.pitea-tidningen.se/.../bonor-kan-ge-klirr-i-bondens-kassa-8709678-de...

4 sep 2014 - Bönor kan ge klirr i bondens kassa. Stockholm. Bönor och linser av olika ... Misstänkt mordbrand i jämtländsk by. Strömsund, 04:08. Foto: TT ...

HIR Skåne

Baljväxter / Ärtväxter

- Många baljväxter odlas till foder
 - Klöver
 - Lusern
 - Lupin
- ... och till livsmedel
 - Bönor (Phaseolus)
 - Bönor (Vicia)
 - Ärtor
 - Linser
 - Kikärter
 - Sojabönor
 - Jordnötter

HIR Skåne

Baljväxter / Ärtväxter

- Många baljväxter odlas till foder
 - Klöver
 - Lusern
 - Lupin
- ... och till livsmedel
 - Bönor (Phaseolus)
 - Bönor (Vicia)
 - Ärter
 - Linser
 - Kikärter
 - Sojabönor
 - Jordnötter

HIR Skåne

Baljväxter / Ärtväxter

- Många baljväxter odlas till foder

- Klöver
- Lusern
- Lupin

- ... och till livsmedel

- Bönor (Phaseolus)
- Bönor (Vicia)
- Ärtor
- Linser
- Kikärter
- Sojabönor
- Jordnötter

HIR Skåne

Växtföljd

- Baljväxter bra förfrukt, men kräver bra förfrukt
- Rotröta kan bli ett stort problem – svårt att bli av med
- Grundregel: minst 6 år mellan baljväxter
 - Ärter, åkerböna, vicker gärna mer, framför allt på tyngre jord
 - Undantag (möjligen)
 - lupin 4-5 år
 - soja 3-4 år

Ogräs

- Baljväxter konkurrerar generellt sämre än spannmål
- Bredsådd kräver lågt ogrästryck (bra förfrukt) och/eller samodling
Blindharvning viktigaste åtgärden
 - Ärter
 - Åker-/bondböna
 - Linser
 - Soja
- Större radavstånd och radhackning
 - Åker-/bondböna
 - Faseolusbönor
 - Soja

HIR Skåne

Växtskydd

- Rotröta – växtföljd
- Bladlöss
 - Ärter, bond-/åkerböna – tidig sådd minskar angrepp, bekämpning
- Bönstjälkfluga
 - Faseolusbönor – snabb uppkomst minskar angrepp (varm jord)

HIR Skåne

Odling – sådd till skörd

Art	Krav – växtplats	Såtid	Skördetid	Avkastning	Utmaningar
Bönor (Faseolus) - Kidney - Svarta - Borlotti...	Lätt jord Varma lägen Frostfritt	Andra halvan maj	Mogen skörd sept Grön skörd aug	1,5-2,5 ton	Sen skörd Specialtröska?
Bönor (Vicia) - Bondböna - Åkerböna	Vattenhållande Även kallare lägen	Tidigt	Mogen aug-sept Grön beroende på såtid	3-4 ton	Teknik för grönskörd
Ärter - Gula - Gröna - Grå	Ej för tung jord	Tidigt	Mogen augusti Grön beroende på såtid	2-4 ton	Gamla sorter svårare än nya
Linser - Många färger	Som ärter	Tidigt	Mogen augusti	Kring 1 ton	Ogräset Svagt växtsätt
Sojabönor	Varma lägen	maj	Sept-okt Grön skörd aug	1-2 ton	Sen skörd

HIR Skåne

Torkning och rensning

- Torkas försiktigt
risk för sprickor om för varmt, för snabbt eller för torrt
- Försäljning till konsument kräver någon form av optisk rensning

Marknad

- Kontraktsodling Faseolusbönor (bruna, kidney etc.)
- För övriga – direktkontakt med köpare
 - Faseolusbönor
 - Soja
 - Linser?
 - Om några år?
 - Linser
 - Gråärt
 - Bond-/åkerböna till mogen skörd
 - Bond-/åkerböna, soja till grön skörd
 - Lupin?